

Crna Gora

DECENIJA
OBNOVE
NEZAVISNOSTI
HILJADU GODINA
DRŽAVNOSTI
2016

Da je vječna Crna Gora

**Vlada Crne Gore
Uprava za inspeksijske poslove**

**Kontakt tačka sistema brze razmjene informacija
o proizvodima koji predstavljaju rizik**

PRIJEDLOG

**IZVJEŠTAJ O RADU
SISTEMA BRZE RAZMJENE INFORMACIJA O PROIZVODIMA KOJI PREDSTAVLJAJU RIZIK ZA 2015.
GODINU**

Podgorica, januar 2016. godine

Na osnovu člana 2 tačka 5 Uredbe o načinu rada sistema brze razmjene informacija o proizvodima koji predstavljaju rizik („Sl.list CG“, br. 57/15), Uprava za inspekcijske poslove - Tržišna inspekcija, kao Kontakt tačka u Sistemu brze razmjene informacija o proizvodima koji predstavljaju rizik, pripremila je

IZVJEŠTAJ O RADU SISTEMA BRZE RAZMJENE INFORMACIJA O PROIZVODIMA KOJI PREDSTAVLJAJU RIZIK ZA 2015. GODINU

I UVOD

Razmjena informacija o proizvodima koji predstavljaju rizik (opasni proizvodi) na nacionalnom nivou, u izvještajnoj godini, odvijala se u skladu sa odredbama Zakona o opštoj bezbjednosti proizvoda („Sl.list CG“, br.45/14) i Uredbe o načinu rada sistema brze razmjene informacija o proizvodima koji predstavljaju rizik („Sl.list CG“, br. 57/15), kojom je utvrđen način rada sistema brze razmjene informacija o proizvodima koji predstavljaju rizik, način rada organa nadležnog za objedinjavanje i razmjenu informacija o opasnim proizvodima, kao i postupak razmjene informacija i njihova sadržina.

U skladu sa navedenom Uredbom, organ nadležan za objedinjavanje i razmjenu informacija je Uprava za inspekcijske poslove, preko Tržišne inspekcije kao Kontakt tačke (u daljem tekstu Kontakt tačka). U izvještajnom periodu Kontakt tačka je preko sistema vršila razmjenu informacija o proizvodima koji predstavljaju rizik sa drugim organima državne uprave nadležnim za nadzor proizvoda na tržištu i carinskim organom. Pored navedenog, organizovala je i usmjeravala rad sistema, informisala javnost o opasnim proizvodima preko posebne internet stranice, vodila registar o opasnim proizvodima, saradivala sa Koordinacionim tijelom za nadzor na tržištu, obavljala druge aktivnosti u vezi sa radom ovog sistema, te pripremila godišnji izvještaj o radu sistema.

Nadzor proizvoda na tržištu u izvještajnom periodu organizovan je po Opštem programu nadzora proizvoda na tržištu (proaktivni nadzor) i po informacijama iz sistema brze razmjene informacija o opasnim proizvodima u Evropskoj uniji (RAPEX sistem) kao i informacijama iz Regionalne mreže za razmjenu informacija o opasnim proizvodima, po obavještenjima inspektora iz nadzora, obavještenjima proizvođača/distributera, obavještenjima Uprave carina, prijavama potrošača (reaktivni nadzor).

Kontakt tačka je preko sistema jednom nedjeljno dostavljala podatke o opasnim proizvodima iz pomenutih baza podataka nadležnim inspekcijama, zavisno od vrste proizvoda i to: Tržišnoj, Zdravstveno-sanitarnoj, Inspekciji za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (Uprava za inspekcijske poslove), Inspekciji za eksplozivne materije, zapaljive materije, tečnosti i gasove (Ministartvo unutrašnjih poslova) i Inspekciji za drumski saobraćaj (Ministarstvo saobraćaja i pomorstva). Na osnovu procjene o mogućem prisustvu ovih opasnih proizvoda na crnogorskom tržištu, inspekcije su pravile odabir i organizovale provjeru prisustva istih na tržištu preko inspektora i na propisani način dostavljale informacije o pronađenim opasnim proizvodima preko sistema za brzu razmjenu informacija.

U skladu sa postignutim dogovorom, dok se na odgovarajući način ne riješi pitanje nadležnosti proizvoda sa hemijskim rizikom, između Zdravstveno-sanitarne i Ekološke inspekcije, po svim obavještenjima o proizvodima koji predstavljaju hemijski rizik, obavještavana je Zdravstveno-sanitarna inspekcija.

Tržišna inspekcija je putem svog informacionog sistema (TRIS) vršila zaduživanje tržišnih inspektora nalogima za praćenje opasnih proizvoda iz RAPEX-a i drugih baza podataka o opasnim proizvodima, kao i za praćenje pronađenih opasnih proizvoda na tržištu Crne Gore.

O podacima iz nadzora Kontakt tačku su redovno obavještavali svi nadležni organi kojima su dostavljani podaci, izuzev inspekcije Ministarstva saobraćaja i pomorstva, od koje nije dobijena povratna informacija.

Uprava carina je kontinuirano iz sistema preuzimala podatke o proizvodima čije su prisustvo na crnogorskom tržištu kontrolisale nadležne inspekcije i o navedenom redovno obavještavala svoje organizacione jedinice, u cilju kontrole ovih proizvoda. Takođe, na intranet portalu (oglasnoj tabli) Uprave carina, koji je dostupan svim carinskim službenicima, redovno se ažurirala lista opasnih proizvoda po obavještenjima iz RAPEX sistema i lista opasnih proizvoda pronađenih na tržištu Crne Gore.

Takođe, Tržišna inspekcija je, kao Kontakt tačka, u skladu sa Memorandumom o saradnji Uprave carina i Uprave za inspekcijske poslove, koristila jedan dio baze podataka IT sistema Uprave carina, koji su neophodni za sprovođenje nadzora proizvoda na tržištu.

Preko sistema www.potrosac.me Kontakt tačka je redovno obavještavala javnost o pronađenim opasnim proizvodima na tržištu Crne Gore, tj. o identifikaciji proizvoda, prirodi opasnosti, rizicima i preduzetim mjerama, a posebno o rizicima koje proizvodi mogu imati po zdravlje i bezbjednost potrošača.

II PODACI IZ TRŽIŠNOG NADZORA

Provjera bezbjednosti i usaglašenosti proizvoda na tržištu vršena je u proaktivnom i reaktivnom nadzoru.

U navedenom periodu sprovedeno je ukupno 2.139 inspekcijskih pregleda u oblasti tržišnog nadzora, od čega 602 u proaktivnom nadzoru, a 1.537 u reaktivnom (po RAPEX obavještenjima 1.284, po informacijama iz drugih izvora: Regionalne mreže 139, po obavještenjima inspektora iz nadzora 111, po obavještenjima Uprave carina dva, po prijavi potrošača jedan inspekcijski pregled).

Na tržištu Crne Gore ukupno je pronađeno 269 vrsta opasnih proizvoda, u ukupnoj količini od 237.880 komada i tri vrste opasnih proizvoda u količini od 54.65 kg¹.

Tabela br. 1 – Pronađeni opasni proizvodi - ukupno

Naziv proizvoda	Vrsta proizvoda	Uvezeno (kom)	Na tržištu (kom)	Prodato (kom)	Opasni proizv. sa ozbiljnim rizikom (kom/ vrsta)	Opasni proiz. bez ozbilj rizika (kom/ vrsta)	Izvršeno usklađiv.
Plastična stolica	5	1.824	899	925	899/5	-	-
Električna kvarcna grijalica	5	598	350	248	350/5	-	-
Prenosna dječja svjetiljka	15	462	220	242	220/15	-	-
Hodalica za bebe	2	12	2	10	2/2	-	-
Dječja odjeća	83	1.971	1.133	838	1.133/83	-	-
Detektor napona	1	100	81	19	81/1	-	-
Fen za kosu	41	1.997	1.507	490	109/3	1.398/38	1.398/38
Oprema za plivanje	1	2	2	-	2/1	-	-
Naočare za sunce	1	40	40	-	40/1	-	-
Ulje za sunčanje	1	7	7	-	7/1	-	-
Farba za kosu	1	33	33	-	33/1	-	-
Punjač za baterije	6	2.263	297	1.966	0/0	297/6	297/6
Obična sijalica sa užarenim vlaknom	1	230.000	230.000	-	-	230.000/1	230.000/1
Kaciga za bicikliste	1	30	12	18	-	12/1	12/1
Dječja kolica	5	5	5	-	-	5/5	5/5
Električna svjetiljka opšte namjene	6	117	76	41	50/1	26/5	26/5
Obuća	31	749	590	159	-	590/31	590/31
Kristalno staklo	13	2.024	1.734	290	-	1.734/13	1.734/13
Električna bušilica	17	265	115	150	28/12	87/5	87/5
Dječji krevet	1	5	2	3	2/1	-	-
Svijetleći lanac	5	151	150	1	150/5	-	-
Ogradica za djecu	7	63	18	45	-	18/7	18/7
Tekstil	15	447	447	-	-	447/15	447/15
Igračka	5	476	160	316	160/5	-	-
Sredstvo za ishranu bilja	2	38kg	38kg	-	13kg/1	25kg/1	25kg/1
Sredstva za zaštitu bilja	1	16.65kg	16.65kg	-	16.65kg/1	-	-
Ukupno:	272	243.641 kom i 54,65kg	237.880 kom i 54,65kg	5.761	3.266/142 i 29,65kg/2	234.614/127 i 25kg/1	234.614/127 i 25kg/1

1. Podaci iz proaktivnog tržišnog nadzora

¹ sredstva za zaštitu i ishranu bilja

Proaktivni tržišni nadzor vršen je na osnovu Opšteg programa nadzora proizvoda na tržištu za 2015. godinu, kao i na osnovu programa nadzora proizvoda na tržištu iz prethodnih godina (produženi nadzor). U ovom nadzoru ukupno su pronađene 253 vrste opasnih proizvoda u količini od 5.268 komada i tri vrste u količini od 54.65 kg.

1.1. *Opasni proizvodi pronađeni na tržištu na osnovu Opšteg programa nadzora proizvoda na tržištu*

U realizaciji Opšteg programa nadzora proizvoda na tržištu, koji je obuhvatio 23 proizvoda, bilo je planirano učešće devet inspekcija, od kojih je šest u okviru UIP-a (Tržišna, Zdravstveno-sanitarna, Metrološka, Inspekcija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, Fitosanitarna i Ekološka inspekcija), kao i Inspekcija za eksplozivne materije, zapaljive materije, tečnosti i gasove (MUP), Inspekcija za željeznički saobraćaj i Inspekcija za drumski saobraćaj (MSP).

U izvještajnom periodu je, u nadzoru proizvoda na tržištu po ovom programu, na tržištu Crne Gore pronađeno ukupno 138 vrsta opasnih proizvoda (135 vrsta opasnih proizvoda u količini od 3.419 komada i tri vrste opasnih proizvoda u količini od 54.65 kg) i to:

- Tržišna inspekcija: 130 vrsta opasnih proizvoda u količini od 3.259 komada (fenovi za kosu, električne kvarcne grijalice, električne svjetiljke opšte namjene, obuća, kristalno staklo, električne bušilice, ogradice za djecu, tekstil);
- Zdravstveno-sanitarna inspekcija: pet vrsta opasnih proizvoda u ukupnoj količini od 160 komada (igračke);
- Fitosanitarna inspekcija: tri vrste opasnih proizvoda u ukupnoj količini od 54,65 kg (sredstva za ishranu bilja i sredstva za zaštitu bilja).

Inspekcija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, Metrološka, Ekološka, Inspekcija za eksplozivne materije, zapaljive materije, tečnosti i gasove, Inspekcija za drumski saobraćaj i Inspekcija za željeznički saobraćaj, nijesu pronašle opasne proizvode u toku sprovođenja planiranog nadzora.

Tabela br. 2 – Pronađeni opasni proizvodi po Opštem programu nadzora proizvoda na tržištu

Naziv proizvoda	Naziv inspekcije koja je vršila nadzor	Vrste proizvoda	Uvezeno (komada/kg)	Na tržištu (komada/kg)	Prodato (komada/kg)
Fen za kosu	Tržišna inspekcija	40	1.991	1.501	490
Električna kvarcna grijalica	Tržišna inspekcija	5	598	350	248
Električna svjetiljka opšte namjene	Tržišna inspekcija	5	55	26	29
Obuća	Tržišna inspekcija	31	749	590	159
Kristalno staklo	Tržišna inspekcija	10	502	212	290
Električna bušilica	Tržišna inspekcija	17	265	115	150
Ogradica za djecu	Tržišna inspekcija	7	63	18	45
Tekstil	Tržišna inspekcija	15	447	447	-
Igračka	Zdravstveno-sanitarna inspekcija	5	476	160	316
Sredstva za ishranu bilja	Fitosanitarna inspekcija	2	38kg	38kg	-
Sredstva za zaštitu bilja	Fitosanitarna inspekcija	1	16.65kg	16.65kg	-
Ukupno:		138	5.146kom+54.65kg	3.419kom+54.65kg	1.727

Od ukupnog broja pronađenih opasnih proizvoda po Opštem programu nadzora proizvoda na tržištu 30,33% pripada kategoriji odjeća, tekstil i modni detalji (obuća, tekstil), 54,14% kategoriji električni uređaji i oprema (fen za kosu, električna kvarcna grijalica), 3,37% kategoriji mašine (električne bušilice), 6,20% kategoriji drugo (kristalno staklo), 0,53% opremi za djecu, 0,76% opremi za osvjjetljenje (električna svjetiljka opšte namjene), 4,67% igračkama, 69,54 % sredstvima za ishranu bilja i 30,46% sredstvima za zaštitu bilja.

1.2. *Opasni proizvodi pronađeni u produženom nadzoru*

Produženi nadzor, koji se sprovodio na osnovu programa nadzora proizvoda na tržištu iz prethodnih godina, vršen je od strane Tržišne inspekcije. U ovom nadzoru pronađeno je 118 vrsta opasnih proizvoda u količini od 1.849 komada, i to: prenosne dječje svjetiljke, hodalice za bebe, dječja odjeća, oprema za plivanje - plutajuća pomagala, naočare za sunce, punjači za baterije, dječja kolica, svijetleći lanci.

Tabela br. 3 – Pronađeni opasni proizvodi u produženom nadzoru

Naziv proizvoda	Vrste proizvoda	Uvezeno (komada)	Na tržištu (komada)	Prodato (komada)
Prenosna dječja svjetiljka	15	462	220	242
Hodalica za bebe	2	12	2	10
Dječja odjeća	83	1.971	1.133	838
Oprema za plivanje – plutajuća pomagala	1	2	2	-
Naočare za sunce	1	40	40	-
Punjač za baterije	6	2.263	297	1.966
Dječja kolica	5	5	5	-
Svijetleći lanci	5	151	150	1
Ukupno	118	4.906	1.849	3.057

Od opasnih proizvoda pronađenih u produženom nadzoru 61,28% pripada kategoriji odjeća, tekstil i modni detalji (dječja odjeća), 27,97% kategoriji električni uređaji i oprema (prenosne dječje svjetiljke, punjači za baterije), 0,38% opremi za djecu (hodalice za bebe, dječja kolica), 8,12% kategoriji svijetleći lanci i 2,25% kategoriji zaštitnoj opremi (naočare za sunce, oprema za plivanje - plutajuća pomagala).

2. Podaci iz reaktivnog tržišnog nadzora

Reaktivni nadzor je vršen na osnovu: obavještenja iz RAPEX izvještaja i drugih dostupnih baza podataka (Regionalna mreža za razmjenu informacija o opasnim proizvodima), obavještenja inspektora iz nadzora, po prijavama potrošača i obavještenjima Uprave carina. U ovom nadzoru je pronađeno ukupno 16 vrsta opasnih proizvoda u ukupnoj količini od 232.612 komada.

2.1. Opasni proizvodi pronađeni na tržištu po obavještenjima iz RAPEX izvještaja

Po osnovu obavještenja iz RAPEX izvještaja nadzor su vršile Tržišna, Zdravstveno-sanitarna i Inspekcija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost.

U ovom nadzoru Tržišna inspekcija je na tržištu Crne Gore pronašla dvije vrste opasnih proizvoda u količini od 52 komada (električna svjetiljka opšte namjene i dječji krevet).

Tabela br. 4 – Pronađeni opasni proizvodi u nadzoru po obavještenjima iz RAPEX izvještaja

Naziv proizvoda	Vrste proizvoda	Uvezeno (komada)	Na tržištu (komada)	Prodato (komada)
Električna svjetiljka opšte namjene	1	62	50	12
Dječji krevet	1	5	2	3
Ukupno	2	67	52	15

2.2. Opasni proizvodi pronađeni na tržištu po obavještenjima iz Regionalne mreže za razmjenu informacija o opasnim proizvodima

Na tržištu Crne Gore, na osnovu podataka iz Regionalne mreže za razmjenu informacija o opasnim proizvodima, Tržišna inspekcija je pronašla dvije vrste opasnih proizvoda (plastična stolica) u ukupnoj količini od 24 komada, koliko je i uvezeno.

Tabela br. 5 - Pronađeni opasni proizvodi u nadzoru po obavještenjima iz Regionalne mreže za razmjenu informacija o opasnim proizvodima

Naziv proizvoda	Vrste proizvoda	Uvezeno (komada)	Na tržištu (komada)	Prodato (komada)
Plastična stolica	2	24	24	0
Ukupno:	2	24	24	0

2.3. Opasni proizvodi pronađeni na tržištu po obavještenju inspektora iz nadzora

Po osnovu obavještenja inspektora iz nadzora na tržištu je pronađeno pet vrsta opasnih proizvoda u količini od 920 komada, i to: Tržišna inspekcija (četiri vrste u količini od 887 komada) i Zdravstveno-sanitarna inspekcija (jednu vrstu u količini od 33 komada).

Tabela br. 6 – Pronađeni opasni proizvodi u nadzoru po obavještenjima inspektora iz nadzora

Naziv proizvoda	Vrste proizvoda	Uvezeno (komada)	Na tržištu (komada)	Prodato (komada)
Kaciga za bicikliste	1	30	12	18
Plastična stolica	3	1.800	875	925
Farba za kosu	1	33	33	/
Ukupno	5	1.863	920	943

2.4. Opasni proizvodi pronađeni na tržištu po prijavama potrošača

Na tržištu Crne Gore, na osnovu prijava potrošača, pronađene su dvije vrste opasnih proizvoda u ukupnoj količini od 88 komada, i to: Tržišna inspekcija (jednu vrstu u količini od 81 komada) i Zdravstveno-sanitarna inspekcija (jednu vrstu u količini od sedam komada).

Tabela br. 7 – Pronađeni opasni proizvodi u nadzoru po prijavama potrošača

Naziv proizvoda	Vrste proizvoda	Uvezeno (komada)	Na tržištu (komada)	Prodato (komada)
Detektor napona	1	100	81	19
Ulje za sunčanje	1	7	7	-
Ukupno	2	107	88	19

2.5. Opasni proizvodi pronađeni na tržištu po obavještenjima Uprave carina

Po dostavljenim obavještenjima Uprave carina, Tržišna inspekcija je pronašla pet vrsta opasnih proizvoda u količini od 231.528 komada.

Tabela br. 8 – Pronađeni opasni proizvodi u nadzoru po obavještenjima Uprave carina

Naziv proizvoda	Vrste proizvoda	Uvezeno (komada)	Na tržištu (komada)	Prodato (komada)
Obična sijalica sa užarenim vlaknom	1	230.000	230.000	-
Kristalno staklo	3	1.522	1.522	-
Fen za kosu	1	6	6	-
Ukupno	5	231.528	231.528	-

3. Opasni proizvodi pronađeni na tržištu (po kategorijama rizika)

Od ukupno pronađenih 269 vrsta opasnih proizvoda u količini od 237.880 komada i tri vrste u količini od 54.65 kg na tržištu Crne Gore, u proaktivnom i reaktivnom nadzoru u izvještajnoj godini, 142 vrste proizvoda u količini od 3.266 komada i dvije vrste u količini od 29,65 kg, predstavljaju **opasne proizvode sa ozbiljnim rizikom**. To su: plastična stolica, električne kvarcne grijalice, prenosna dječja svjetiljka, hodalice za bebe,

dječja odjeća, detektor napona, fen za kosu, oprema za plivanje, naočare za sunce, ulje za sunčanje, farba za kosu, električne svjetiljke opšte namjene, električne bušilice, dječji krevet, svjetleći lanci, igračke, sredstva za zaštitu bilja, sredstva za ishranu bilja.

Ostali opasni proizvodi pronađeni na tržištu Crne Gore - 127 vrsta u količini od 234.614 komada i jedna vrsta u količini od 25 kg, su **opasni proizvodi koji ne predstavljaju ozbiljan rizik**. To su: fen za kosu, punjač za baterije, obična sijalica sa užarenim vlaknom, kaciga za bicikliste, dječja kolica, električne svjetiljke opšte namjene, obuća, tekstil, kristalno staklo, električne bušilice, ogradice za djecu i sredstva za ishranu bilja.

4. Preduzete mjere u slučaju otkrivanja opasnih proizvoda na tržištu

U cilju obezbjeđivanja da na tržištu budu isključivo bezbjedni proizvodi, što jeste uloga tržišnog nadzora, inspektori su u slučaju utvrđivanja prisustva opasnih proizvoda na tržištu preduzeli sledeće mjere:

- *Trajna zabrana prometa* za sve opasne proizvode koji predstavljaju ozbiljan rizik (plastična stolica, električne kvarcne grijalice, prenosna dječja svjetiljka, hodalice za bebe, dječja odjeća, detektor napona, fen za kosu, oprema za plivanje, naočare za sunce, ulje za sunčanje, farba za kosu, sredstva za zaštitu bilja, sredstva za ishranu bilja, električne svjetiljke opšte namjene, električne bušilice, svjetleći lanci, dječji krevet, igračke) - ukupno 142 vrste proizvoda u količini od 3.266 komada i dvije vrste u količini od 29,65 kg;
- *Opoziv od krajnjih potrošača* za 49 vrsta opasnih proizvoda sa ozbiljnim rizikom u količini od 1.915 komada koje su potrošači kupili (fen za kosu, detektor napona, prenosna dječja svjetiljka, električne kvarcne grijalice, hodalica za bebe, dječja odjeća, plastične stolice, dječji krevet, igračke). Mjere opoziva su, po nalogu inspektora, objavljene preko dnevnih listova "Pobjeda" i "Vijesti", kao i obavještenja u maloprodajnom objektu;
- *Privremena zabrana prometa* za 127 vrsta opasnih proizvoda u količini od 234.614 komada i jednu vrstu u količini od 25 kg, koji ne predstavljaju ozbiljan rizik (fen za kosu, punjač za baterije, obična sijalica sa užarenim vlaknom, kaciga za bicikliste, dječja kolica, električne svjetiljke opšte namjene, obuća, tekstil, kristalno staklo, električne bušilice, sredstva za ishranu bilja);
- Po naloženim mjerama inspektora *uništeno* je 26 vrsta opasnih proizvoda sa ozbiljnim rizikom u količini od 1.396 komada.

5. Najčešći rizici po vrsti rizika i porijeklo opasnih proizvoda

Najčešći identifikovani rizici kod pronađenih opasnih proizvoda su:

- opasnost od povreda,
- opasnost od gušenja i davljenja i
- opasnost od opekotina, požara i električnog udara.

Porijeklo našenih opasnih proizvoda najčešće je iz: Kine (42,24%), Turske (22,46%), Srbije (15,08%), Italije (6,46%), Mađarske (2,58%), Velike Britanije (2,15%), Češke (1,72%), Njemačke (1,72%), Poljske (0,86%), Hrvatske (0,43 %), Japana (0,43%), Slovačke (0,43%), Slovenije (0,43%), Španije (0,43%) i ostalih zemalja (2,58%).

III OCJENA STANJA BEZBJEDNOSTI PROIZVODA NA TRŽIŠTU I PRIJEDLOG MJERA

U proteklom periodu, od kada se vrši razmjena informacija o opasnim proizvodima u Crnoj Gori, tj. od polovine 2011. godine, broj obavještenja koja se razmjenjuju između organa za nadzor proizvoda na tržištu (kroz sistem brze razmjene informacija) kontinuirano raste, što svakako doprinosi podizanju nivoa zaštite potrošača i drugih krajnjih korisnika od opasnih proizvoda na tržištu.

U cilju podizanja nivoa funkcionisanja sistema i ažuriranja razmjene podataka o opasnim proizvodima, Kontakt tačka sistema brze razmjene informacija o proizvodima koji predstavljaju rizik informisala je Koordinaciono tijelo za nadzor na tržištu o neaktivnosti pojedinih kontakt osoba (predstavnik inspekcija), koje su članovi sistema, za koje je konstatovano da nijesu u punoj mjeri bili angažovani na razmjeni informacija, na osnovu čega će se u narednom periodu preduzeti odgovarajuće mjere.

Uz sve poteškoće koje prate aktivnosti organa u ovoj oblasti, Kontakt tačka sistema, zajedno sa drugim organima nadzora na tržištu koji funkcionišu u okviru sistema, uključujući i Upravu carina, u mjeri mogućeg, sprovodila je postupak brze razmjene informacija o proizvodima koji predstavljaju rizik po bezbjednost i zdravlje potrošača i drugih krajnjih korisnika.

Treba naglasiti da kompleksnost tržišnog nadzora sa sobom nosi vrlo otežanu identifikaciju proizvoda na tržištu koji predstavljaju rizik po bezbjednost i zdravlje potrošača. Polazeći od postojećeg stanja kadrovskih kapaciteta (koje nije na odgovarajućem nivou), posebno u jednom broju inspekcija nadležnih za tržišni nadzor, neophodno je obezbijediti odgovarajući broj i profil zanimanja inspektora kroz prijem novih izvršilaca određenih

tehničkih struka sa specijalističkim znanjima, te kontinuiranu obuku kadra u ovoj oblasti. Takođe, neophodno je obezbijediti i bolje tehničke uslove za rad (IT opremu i softver, opremu za provjeru proizvoda, službena vozila), sredstva za postupak uzorkovanja i analize uzoraka kod akreditovanih laboratorija, kako bi se nadzor sprovodio u skladu sa standardima i dobrom praksom zemalja članica Evropske unije.

Pored jačanja kapaciteta organa nadležnih za nadzor proizvoda na tržištu, neophodno je da se i privredni subjekti upoznaju sa najboljim praksama i opštim standardima za prikupljanje i razmjenu informacija o proizvodima koje plasiraju na tržište, kako bi obezbijedili plasiranje isključivo bezbjednih proizvoda na tržište. Takođe, potrebno je raditi i na podizanju svijesti potrošača i ukupne javnosti o značaju tržišnog nadzora i razmjeni informacija o opasnim proizvodima na tržištu.

Jačanje kapaciteta nadležnih organa i ostalih uslova, u skladu sa iskazanim potrebama, doprinijelo bi unapređivanju rada sistema i aktivnom uključivanju svih nadležnih inspekcija u rad istog, što bi istovremeno olakšalo Crnoj Gori uključivanje u sistem EU za brzu razmjenu informacija o proizvodima koji predstavljaju rizik (RAPEX) danom njenog pristupanja Evropskoj uniji.